

'Aangespoeld', een moderne parabel van MartHa!tentatief, Theater FroeFroe en KunstZ

Universeel straattheater maakt het onbekende bemind

Tekst: Ann Palmers Foto: Els De Nil

Een Engelsman vaart op zee. Tijdens zijn reis vergaat zijn schip en spoelt hij aan op een eiland. Daar wonen de Liliputters. Het zijn minuscule mensjes van ongeveer vijftien cm. Ze zijn bang van de Engelse reus en binden hem vast. Later merken ze dat deze vreemde hen ook van nut kan zijn. Deze eerste reis van Gulliver uit 1726 inspireerde Tom Clement van MartHa!tentatief om een eigentijdse kritiek op onze samenleving te creëren. Het werken met poppen bracht hem bij o.a. Dries De Win van Theater FroeFroe, zwarte reuzen vond hij bij KunstZ (Zukisa Nante en Soleman Amadou).

Wat is het filosofische idee achter deze voorstelling?

Tom: “Als mensen in contact komen met iets dat ze niet kennen, reageren ze eerst negatief en nadien pas positief. Dat is helemaal niet nodig.”

Dries: “Voor mij gaat dit stuk over onze conservatieve samenleving. Ik heb net een volkstuin in Deurne. De mensen die daar al een tijd een tuin hebben, zijn heel wantrouwig tegenover iedereen die nieuw is. Ik vind dat typisch Vlaams. Wantrouwen hebben tegenover een vreemde. En de ander willen maken zoals ze zelf zijn. Zoals de poppetjes in het verhaal die de zwarte wit schilderen.”

Soleman: “Volgens mij is de angst voor het onbekende iets van alle culturen. Het is eerder een typische menselijke eigenschap. Mijn blanke vrienden die Niger bezochten, zeggen ook dat ze vreemd bekeken werden en achternagezeten door vragende kinderen met 'waarom ben je hier?' Pas wanneer ze met je praten, zal blijken dat het wel meevalt.”

Dries: “Ik vind toch dat er veel angst leeft bij ons.”

De 'Liliputter' poppetjes vrezen de zwarte reus zo erg dat ze een oorlog van natte papierproppen en serpentines ontketenen. Is er bij ons ook een oorlog tegen nieuwkomers volgens jullie?

Dries: “Ik heb een zwarte vriend die al jaren in België woont en Nederlands spreekt zonder accent. Hij is volledig geïntegreerd en heeft zelfs een Belgische achternaam. Hij wordt soms geweigerd om een café binnen te gaan enkel en alleen omwille van zijn kleur. Dat begrijp je toch niet.”

Tom: “Sommige mensen vinden dat ze anderen kunnen kleineren of zelfs kansen ontnemen. Zo zijn er mensen met een 'vreemde' achternaam die werk hebben en die nog steeds geen appartement kunnen huren omdat de eigenaar dat niet wil.”

Soleman: “Soms geven mensen me het gevoel dat ik anders ben. Dat ik drie keer meer moeite moet doen om iets te bereiken dan iemand die hier geboren is. Er zijn mensen die me liever achter hen zien aanlopen dan op dezelfde lijn.”

Zukisa: “Hier in België ben ik goed omringd en heb ik gelukkig nog geen discriminatie ondervonden. Maar 'aangespoeld' vertelt mijn Zuid-Afrikaanse geschiedenis. Met andere personages zouden we het zo daar kunnen spelen. De mensen die het land van mijn ouders en grootouders koloniseerden, konden het anders-zijn van de inwoners niet aanvaarden. Ze gaven hen zelfs nieuwe namen omdat ze de echte namen niet konden uitspreken.”

Wat willen jullie met dit stuk bereiken bij het publiek?

Zukisa: “Ik hoop dat mensen er iets uithalen en toepassen in hun eigen leven. Dat ze zichzelf meer verenigen dan zich te willen onderscheiden. Het verhaal gaat erover dat we allemaal mensen zijn en niet zwart of wit. Ik bekijk de 'Belgen' als één volk maar ik merk dat ze zichzelf in groepen verdelen.”

Tom: “Het stuk is heel naïef gebracht. Dat maakt dat we een heel uiteenlopend publiek bereiken. Oorspronkelijk was het voor volwassenen bedoeld. Maar we merken dat de poppetjes ook kinderen aantrekken. Zo kan je van de voorstelling genieten als amusant entertainment maar het kan nadien ook een gesprek openen over een belangrijk thema als immigratie. En dat werkt wel.”

Wanneer blijkt dat de reus één van kleintjes redt, wordt hij hun vriend. Happy end. Wat zou voor jullie een mooi einde kunnen zijn van dit verhaal?

Soleman: “Mijn wens is dat deze voorstelling ook gespeeld wordt voor kinderen met een andere achtergrond. Om hen het gevoel te geven dat ze werkelijk iets kunnen betekenen. 'Aangespoeld' gaat niet enkel over de wezentjes die moeten wennen aan 'de vreemde' maar ook de zwarte reus moest zoeken en puzzelen om het nieuwe systeem te begrijpen waarin hij belandde. Zowel de zwarte man als de kleine wezens hebben een manier gevonden om samen te leven. Dat is mijn happy end.”